

Hanuman Chalisa Gujarati

॥ ઢોહા ॥

શ્રી ગુરુ યારણ સરોજ રાજ નિજ મનુ મુકુર સુધારી ।
બારણું બિમલ જાસુ જો દાયકુ ફળ યારી ॥

બુદ્ધિ ઢીન તહુ જાનિકે સુમેરો: પવન કુમાર ।
બળ બુદ્ધિ બીડ્યા દેઉ મોહી કરાયુ કલેસ બિકાર ॥

॥ યૌપાઈ ॥

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુન સાગર ।
જય કપીસ તિહું લોક ઉજાગર ॥૦૧॥

રામ દૂત અતુલિત બળ ધામા ।
અંજની પુત્ર પવન સુત નામા ॥૦૨॥

મહાબીર બિક્રમ બજરંગી ।
કુમતિ નિવાર સુમતિ કે સંગી ॥૦૩॥

કંચન બરન બિરાજ સુબેસા ।
કાનન કુંડળ કુંચિત કેસા ॥૦૪॥

હાત બજ ઓર ધ્વજા બિરાજે ।
કાંધે મુંજ જનેઉ સાંજે ॥૦૫॥

સંકર સુવન કેસરી નંદન ।
તેજ પ્રતાપ મહા જગ બંદન ॥૦૬॥

બીડ્યાંબાન ગુણી અતિ યતુર ।
રામ કાજ કરિબે કો આતુર ॥૦૭॥

પ્રભુ ચરિત્ર સુનિબે કો રસિયા ।
રામ લખન સીતા મન બસિયા ॥૦૮॥

સૂક્ષ્મ રૂપ ધરી સિયહિ દિખાવા ।
બિકટ રૂપ ધારી લંક જરાવા ॥૦૯॥

ભીમ રૂપ ધરી અસુર સહારે ।
રામચંદ્ર કે કાજ સવારે ॥૧૦॥

લાયે સંજીવન લખન જિયાયે ।
શ્રી રઘુબીર હરષિ ઉર લાયે ॥૧૧॥

રઘુપતિ કીન્હી બહુત બધાયે ।
તુમ મમ પ્રિયઃ ભારત સમ ભાઈ ॥૧૨॥

સહસ બદન તુમ્હરો જસ ગાવે ।
અસ કહી શ્રીપતિ કંઠ લગાવે ॥૧૩॥

સનકાદિક બ્રમ્હાદિ મુનીસા ।
નારદ સરળ સહીત અહીસા ॥૧૪॥

જામ કુબેર દિગપાલ જાહાંતે ।
કબી કોબિન્ધ કહી સખે કહાંતે ॥૧૫॥

તુમ ઉપકાર સુગ્રીવહિ કીન્હા ।
રામ મિલાય રાજ પદ દીન્હા ॥૧૬॥

તુમ્હરો મંત્ર વિભીષણ માના ।
લંકે સ્વર ભય સબ જગ જાના ॥૧૭॥

જગ સહસ્ર જોજન પાર ભાનુ ।
લીલ્યો તાહી મધુર ફળ જાણું ॥૧૮॥

પ્રભુ મુદ્રિકા મૈલી મુખ માહી ।
જલ્દી લાગી ગયે અચરજ નાહી ॥૧૯॥

દુર્ગમ કાજ જગત કે જેતે ।
સુગમ અનુગ્રહ તુમ્હરે તેતે ॥૨૦॥

રામ દુઆરે તુમ રખવારે ।
હોત ન અડયના બેનું પૈસારે ॥૨૧॥

સબ સુખ લહે તુમ્હારી સરના ।
તુમ રાકયક કહું કો દરના ॥૨૨॥

આપન તેજ સમ્હારો આપે ।
ટીનો લોક હાંક તેહ કાપે ॥૨૩॥

ભૂત પિશાયય નિકટ નહિ આવે ।
મહાબીર જબ નામ સુનાવે ॥૨૪॥

નાસે રોગ હરે સબ પીરે ।
જમ નિરંતર હનુમત બિરા ॥૨૫॥

સંકટ તેહ હનુમાન છુડાવે ।
મન કમ બચન ધ્યાન જબ લાવે ॥૨૬॥

સબ પાર રામ પપસ્વી રાજા ।
ટીન કે કાજ સકલ તુમ સઝા ॥૨૭॥

ઔર મનોરથ જો કોઈ લાવે ।
સોઈ અમિત જીવન ફલ પાવે ॥૨૮॥

યારો જુગ પરતાપ તુમહારા ।
હૈ પરસિદ્ધ જગત ઉજિયારા ॥૨૯॥

સાધુ સંત કે તુમ રખવારે ।
અસુર નિકાનંદન રામ દુલારે ॥૩૦॥

અષ્ટ સીધી નવ નિધિ કે દાતા ।
અસ બર દિન જાનકી માતા ॥૩૧॥

રામ રસાયન તુમહારે પાસા ।
સદા રહો રઘુપતિ કે દાસા ॥૩૨॥

તુમહરે ભજન રામ કો પાવે ।
જન્મ જન્મ કે દુખ બિસરાવે ॥૩૩॥

અંત કાળ રઘુબર પૂર જાયી ।
જહાં જન્મ હરિ ભક્ત કહાયી ॥૩૪॥

ઔર દેવતા ચિઠ ન ધારયિ ।
હનુમત સેહી સર્વ સુખ કરયિ ॥૩૫॥

સંકટ કાટે મિટે સબ પેરા ।
જો સુમીરે હનુમત બલબીરા ॥૩૬॥

જાય જાય જાય હનુમાન ગોસાઈ ।
કૃપા કરઉ ગુરુ દેવકી નઈ ॥૩૭॥

જો સત બાર પાઠ કર કોઈ ।
છૂટહિ બંદી મહા સુખ હોઈ ॥૩૮॥

જો યહ પઢે હનુમાન યાલીસા ।
હોય સીધી સાખી ગૌરીસા ॥૩૯॥

તુલસીદાસ સદા હરિ ચેરા ।
કીજે નાથ હૃદય મહ ડેરા ॥૪૦॥

॥ દોહા ॥

પવનતનય સંકટ હરન મંગલ મૂર્તિ રૂપ ।
રામ લખન સીતા સહીત હૃદય બસઉ સુર ભૂપ ॥

॥ જય-ઘોષ ॥

બોલ બજરંગબળી કી જય ।
પવન પુત્ર હનુમાન કી જય ॥

॥ જય શ્રી રામ ॥

Hanuman Chalisa Meaning in Gujarati

॥ દોહા ॥

શ્રી ગુરુ ચારણ સરોજ રાજ નિજ મનુ મુકુર સુધારી ।
બરનોન રઘુબર બિમલ જાસુ જો દાયકુ ફળ ચારી ॥

ચારેય પ્રયત્નોનું ફળ આપનાર ગુરુના પગની ધૂળથી મારા હૃદયના અરીસાને ચમકાવીને હું રઘુકુલ વંશના મહાન રાજાની દિવ્ય કીર્તિનું નિરૂપણ કરું છું.

બુદ્ધિ હીન તહુ જાનિકે સુમેરો: પવન કુમાર ।
બળ બુદ્ધિ બીડ્યા દેઉ મોહી હરહુ કલેસ બિકાર ॥

મારા મનમાં બુદ્ધિનો અભાવ છે તે જાણીને, હું ‘પવનનો પુત્ર’ યાદ કરું છું, જે મને શક્તિ, બુદ્ધિ અને તમામ પ્રકારના જ્ઞાન આપીને મારા બધા દુઃખો અને ખામીઓને દૂર કરે છે.

॥ ચૌપાઈ ॥

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુન સાગર ।
જય કપીસ તિહું લોક ઉજાગર ॥૦૧॥

રામ દૂત અતુલિત બળ ધામા ।
અંજની પુત્ર પવન સુત નામા ॥૦૨॥

જ્ઞાન અને સદ્ગુણના સાગર ભગવાન હનુમાનને નમસ્કાર. વાનરોમાં સર્વોપરીનો મહિમા, ત્રણે લોકના પ્રકાશક.

તમે ભગવાન રામના સંદેશવાહક, અજોડ શક્તિના માલિક, માતા અંજનીના પુત્ર અને 'પવનપુત્ર' (પવનનો પુત્ર) તરીકે પણ લોકપ્રિય છો.

મહાબીર બિક્રમ બજરંગી ।
કુમતિ નિવાર સુમતિ કે સંગી ॥૦૩॥

કંચન બરન બિરાજ સુબેસા ।
કાનન કુંડળ કુંચિત કેસા ॥૦૪॥

મહાન હીરો, તમારી પાસે વીજળીના બોલ્ટ જેવું બળ છે. તમે ખરાબ બુદ્ધિને દૂર કરો છો અને સારી બુદ્ધિવાળાઓના સાથી છો.

તમારી ત્વચાનો રંગ સોનેરી છે અને તમે સુંદર વસ્ત્રોથી શોભિત છો. તમારા કાનમાં સુંદર બુટ્ટીઓ છે અને તમારા વાળ વાંકડિયા અને જાડા છે.

હાત બજ ઔર ધ્વજા બિરાજે ।
કાંધે મુંજ જનેઉ સાંજે ॥૦૫॥

સંકર સુવન કેસરી નંદન ।
તેજ પ્રતાપ મહા જગ બંદન ॥૦૬॥

તમારા હાથમાં ગદા અને ધર્મનો ધ્વજ ચમકવા દો. તમારી પાસે તમારા જમણા ખભાની આસપાસ પવિત્ર દોરો લપેટાયેલો છે. તમે વાનર રાજા કેસરીના પુત્ર અને ભગવાન શિવના સ્વરૂપ છો. તમારા મહિમા, તમારા વૈભવની કોઈ સીમા કે અંત નથી. સમગ્ર બ્રહ્માંડ તમારી પૂજા કરે છે.

બીડ્યાંબાન ગુણી અતિ ચતુર ।
રામ કાજ કરિબે કો આતુર ॥૦૭॥

પ્રભુ ચરિત્ર સુનિબે કો રસિયા ।
રામ લખન સીતા મન બસિયા ॥૦૮॥

તમે જ્ઞાનીઓમાં સૌથી બુદ્ધિશાળી, સદાચારી અને (નૈતિક રીતે) ચતુર છો. ભગવાન રામનું કાર્ય કરવા માટે તમે હંમેશા તૈયાર રહો છો. ભગવાન રામના આચરણ અને આચરણને સાંભળીને તમે અપાર આનંદ અનુભવો છો. ભગવાન રામ, માતા સીતા અને ભગવાન લક્ષ્મણ હંમેશા તમારા હૃદયમાં નિવાસ કરે.

**સૂક્ષ્મ રૂપ ધરી સિયહિ દિખાવા ।
બિકટ રૂપ ધારી લંક જરાવા ॥૦૯॥**

**ભીમ રૂપ ધરી અસુર સહારે ।
રામચંદ્ર કે કાજ સવારે ॥૧૦॥**

તમે માતા સીતાની સામે સૂક્ષ્મ સ્વરૂપે પ્રગટ થયા. અને તમે પ્રચંડ રૂપ ધારણ કરીને લંકા (રાવણનું રાજ્ય) બાળી નાખી.

તમે વિશાળ રૂપ ધારણ કરીને (ભીમ જેવા) રાક્ષસોનો વધ કર્યો. આમ, તમે ભગવાન રામના કાર્યો સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યા.

**લાયે સંજીવન લખન જિયાયે ।
શ્રી રઘુબીર હરષિ ઉર લાયે ॥૧૧॥**

**રઘુપતિ કીન્હી બહુત બધાયે ।
તુમ મમ પ્રિય: ભારત સમ ભાઈ ॥૧૨॥**

તમે જાદુઈ વનસ્પતિ (સંજીવની) લાવીને ભગવાન લક્ષ્મણને પુનર્જીવિત કર્યા. રઘુપતિ, ભગવાન રામે તમારી ખૂબ પ્રશંસા કરી અને કૃતજ્ઞતાથી અભિભૂત થઈને કહ્યું કે તમે મારા ભરત જેટલા પ્રિય ભાઈ છો.

**સહસ બદન તુમ્હરો જસ ગાવે ।
અસ કહી શ્રીપતિ કંઠ લગાવે ॥૧૩॥**

**સનકાદિક બ્રમ્હાદિ મુનીસા ।
નારદ સરળ સહીત અહીસા ॥૧૪॥**

એમ કહીને ભગવાન રામે તમને પોતાની તરફ ખેંચ્યા અને ગળે લગાડ્યા. સનક જેવા ઋષિ, બ્રહ્મા જેવા દેવો અને નારદ જેવા ઋષિઓ અને હજાર માથાવાળા સાપ પણ તમારો મહિમા ગાય છે! સનક, સનંદન અને અન્ય ઋષિઓ અને મહાન ઋષિઓ; બ્રહ્મા - ભગવાન, નારદ, સરસ્વતી - માતા દેવી અને સાપના રાજા તમારો મહિમા ગાય છે.

**જામ કુબેર દિગપાલ જાહાંતે ।
કબી કોબિન્ધ કહી સખે કહાંતે ॥૧૫॥**

**તુમ ઉપકાર સુગ્રીવહિ કીન્હા ।
રામ મિલાય રાજ પદ દીન્હા ॥૧૬॥**

યમ, કુબેર અને ચારેય દિશાઓના રક્ષક; કોઈ કવિ કે વિદ્વાન તમારો મહિમા વર્ણવી શકે તેમ નથી. તમે સુગ્રીવને ભગવાન રામનો પરિચય કરાવીને અને તેમનો તાજ પાછો મેળવીને મદદ કરી. તેથી તમે તેને રજત્વ (રાજા કહેવાનું ગૌરવ) આપ્યું.

**તુમ્હરો મંત્ર વિભીષણ માના ।
લંકે સ્વર ભય સબ જગ જાના ॥૧૭॥**

**જગ સહસ્ર જોજન પાર ભાનુ ।
લીલ્યો તાહી મધુર ફળ જાણું ॥૧૮॥**

તેવી જ રીતે, તમારી સલાહને અનુસરીને, વિભીષણ પણ લંકાનો રાજા બન્યો. તમે સૂર્યને હજારો માઇલ દૂર ગળી ગયો અને તેને એક મીઠો, લાલ ફળ સમજીને ગળી ગયો!

**પ્રભુ મુદ્રિકા મૈલી મુખ માહી ।
જલ્દી લાગી ગયે અચરજ નાહી ॥૧૯॥**

**દુર્ગમ કાજ જગત કે જેતે ।
સુગમ અનુગ્રહ તુમ્હરે તેતે ॥૨૦॥**

ભગવાન રામ દ્વારા આપવામાં આવેલી વીંટી તમારા મોંમાં રાખીને તમે કોઈ પણ આશ્ચર્ય વિના સમુદ્ર પાર કરી લીધો. તમારી કૃપાથી જગતના તમામ કઠિન કામો આસાન થઈ જાય છે.

**રામ દુઆરે તુમ રખવારે ।
હોત ન અડયના બેનું પૈસારે ॥૨૧॥**

**સબ સુખ લહે તુમ્હારી સરના ।
તુમ રાકચક કહું કો દરના ॥૨૨॥**

તમે ભગવાન રામના દ્વારના રક્ષક છો. તમારી પરવાનગી વિના કોઈ આગળ વધી શકતું નથી, જેનો અર્થ છે કે ભગવાન રામના દર્શન (એક ઝલક મેળવવા) તમારા આશીર્વાદથી જ શક્ય છે. જેઓ તમારો આશરો લે છે તેમને તમામ સુખ-સુવિધાઓ મળે છે. જ્યારે અમારી પાસે તમારા જેવા તારણહાર છે, ત્યારે અમારે કોઈથી કે કંઈપણથી ડરવાની જરૂર નથી.

**આપન તેજ સમ્હારો આપે ।
ટીનો લોક હાંક તેહ કાપે ॥૨૩॥**

**ભૂત પિશાયય નિકટ નહિ આવે ।
મહાબીર જબ નામ સુનાવે ॥૨૪॥**

ફક્ત તમે જ તમારા મહિમાનો સામનો કરી શકો છો. તમારી એક જ ગર્જનાથી ત્રણેય લોક ધૂજવા લાગે છે. હે મહાવીર! જે તમારું નામ યાદ કરે છે તેની નજીક ભૂત નથી આવતા. તેથી, ફક્ત તમારું નામ યાદ કરવાથી બધું શક્ય બને છે.

નાસે રોગ હરે સબ પીર ।
જસ નિરંતર હનુમત બિરા ॥૨૫॥

સંકટ તેહ હનુમાન છુડાવે ।
મન ક્રમ બચન ધ્યાન જબ લાવે ॥૨૬॥

હે હનુમાન! તમારા નામનું સ્મરણ કે જપ કરવાથી તમામ રોગો અને તમામ પ્રકારના કષ્ટોનો નાશ થાય છે. તેથી તમારા નામનો નિયમિત જાપ કરવો ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ માનવામાં આવે છે. જે કોઈ ધ્યાન સાધના કરે છે અથવા વિચાર, વાણી અને કાર્યમાં તમારી પૂજા કરે છે તે તમામ પ્રકારની મુશ્કેલીઓ અને કષ્ટોથી મુક્ત થાય છે.

સબ પાર રામ પપસ્વી રાજા ।
ટીન કે કાજ સકલ તુમ સઝા ॥૨૭॥

ઔર મનોરથ જો કોઈ લાવે ।
સોઈ અમિત જીવન ફલ પાવે ॥૨૮॥

ભગવાન રામ બધા રાજાઓમાં સૌથી મોટા તપસ્વી છે. પરંતુ, ભગવાન શ્રી રામના તમામ કાર્યો કરનાર તમે જ છો. જે કોઈ તમારી પાસે કોઈ ઝંખના અથવા સાચી ઈચ્છા સાથે આવે છે તે પ્રગટ ફળની વિપુલતા પ્રાપ્ત કરે છે, જે જીવનભર અખૂટ છે.

યારો જુગ પરતાપ તુમ્હારા ।
હે પરસિદ્ધ જગત ઉજિયારા ॥૨૯॥

સાધુ સંત કે તુમ રખવારે ।
અસુર નિકાનંદન રામ દુલારે ॥૩૦॥

તમારો વૈભવ ચારેય યુગોમાં વ્યાપી રહ્યો છે. અને તમારો મહિમા સમગ્ર વિશ્વમાં પ્રખ્યાત છે. તમે ઋષિઓના રક્ષક છો; રાક્ષસોનો નાશ કરનાર અને ભગવાન રામના ઉપાસક.

અષ્ટ સીધી નવ નિધિ કે દાતા ।
અસ બર દિન જાનકી માતા ॥૩૧॥

રામ રસાયન તુમ્હારે પાસા ।
સદા રહો રઘુપતિ કે દાસા ॥૩૨॥

માતા જાનકીએ તમને લાયક લોકોને વધુ વરદાન આપવા માટે આશીર્વાદ આપ્યા છે, જેમાં તમે સિદ્ધિઓ (આઠ જુદી જુદી શક્તિઓ) અને નિધિઓ (નવ વિવિધ પ્રકારની સંપત્તિ) આપી શકો છો. તમે હંમેશા રઘુપતિના નમ્ર અને સમર્પિત સેવક બનો કારણ કે તમે રામભક્તિની ભાવનાને મૂર્તિમંત કરો છો.

**તુમ્હરે ભજન રામ કો પાવે ।
જન્મ જન્મ કે દુખ બિસરાવે ॥૩૩॥**

**અંત કાળ રઘુબર પૂર જાયી ।
જહાં જન્મ હરિ ભક્ત કહાયી ॥૩૪॥**

જ્યારે કોઈ તમારી સ્તુતિ, તમારું નામ ગાય છે, ત્યારે તે ભગવાન રામને મળે છે અને ઘણા જન્મોના દુઃખોથી મુક્ત થાય છે. તમારી કૃપાથી, મૃત્યુ પછી, માણસ ભગવાન રામના શાશ્વત ઘરની મુલાકાત લેશે અને તેમને વફાદાર રહેશે.

**ઔર દેવતા ચિઠ ન ધારયિ ।
હનુમત સેહી સર્ખ સુખ કરયિ ॥૩૫॥**

**સંકટ કાટે મિટે સબ પેરા ।
જો સુમીરે હનુમ્ત બલબીરા ॥૩૬॥**

અન્ય કોઈ દેવી-દેવતાની સેવા કરવી જરૂરી નથી. હનુમાનજીની સેવાથી સર્વ સુખ પ્રાપ્ત થાય છે. જે પરાક્રમી ભગવાન હનુમાનજીનું સ્મરણ કરે છે, તેના તમામ કષ્ટોનો અંત આવે છે અને તેના તમામ દુઃખોનો પણ અંત આવે છે.

**જાય જાય જાય હનુમાન ગોસાઈ ।
કૃપા કરઉ ગુરુ દેવકી નઈ ॥૩૭॥**

**જો સત બાર પાઠ કર કોઈ ।
છટહિ બંદી મહા સુખ હોઈ ॥૩૮॥**

હે હનુમાન! હે શક્તિશાળી ભગવાન, તમારી સ્તુતિ અને મહિમા, કૃપા કરીને અમારા પરમ ગુરુ તરીકે તમારી કૃપા આપો. જે આ ચાલીસાનો 100 વખત જાપ કરે છે તે તમામ પ્રકારના દાસત્વમાંથી મુક્ત થાય છે અને અપાર આનંદ પ્રાપ્ત કરે છે.

**જો યહ પઢે હનુમાન ચાલીસા ।
હોય સીધી સાખી ગૌરીસા ॥૩૯॥**

તુલસીદાસ સદા હરિ ચેરા ।
કીજે નાથ હૃદય મહ ડેરા ॥૪૦॥

જે વ્યક્તિ આ હનુમાન ચાલીસાનો પાઠ કરે છે તેના તમામ કાર્યો સિદ્ધ થાય છે. ભગવાન શિવ પોતે તેના સાક્ષી છે.
હે ભગવાન હનુમાન, હું હંમેશા ભગવાન શ્રી રામનો સેવક, ભક્ત રહીશ, એમ તુલસીદાસ કહે છે. અને, તમે હંમેશા મારા હૃદયમાં રહેશો.

॥ દોહા ॥

પવનતનય સંકટ હરન મંગલ મૂર્તિ રૂપ ।
રામ લખન સીતા સહીત હૃદય બસઉ સુર ભૂપ ॥

તમે બધા દુઃખોનો નાશ કરનાર છો, પવનના પુત્ર. તમે સફળતા અને નસીબનું મહાકાવ્ય ઉદાહરણ છો. ભગવાન રામ, લક્ષ્મણ અને માતા સીતા સાથે હંમેશા મારા હૃદયમાં નિવાસ કરે.

॥ જય-ઘોષ ॥

બોલ બજરંગબળી કી જય ।
પવન પુત્ર હનુમાન કી જય ॥

॥ જય શ્રી રામ ॥